

Sporočilo za člane Sindikata delavcev trgovine Slovenije

Ljubljana, 09.07.2014

Sindikata delavcev trgovine Slovenije (SDTS) je kot projektni partner pristopil k projektu zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS): »Promocija zdravja na delovnem mestu v trgovski dejavnosti«, katerega nosilec je Trgovinska zbornica Slovenije (TZS).

Poudarek v projektu je predvsem na delovnih mestih, ki veljajo kot tipični poklici v dejavnosti G po Standardni klasifikaciji dejavnosti trgovine. Poudarek je na delovnih mestih poslovodja, prodajalec, skladiščnik in direktor. Strokovnjaki iz Razvojnega centra za informacijske in komunikacijske tehnologije (RC –IKST) iz Žalca bodo izvajali praktične prikaze vaj za premagovanje stresa, ukrepe za preventivo pred poškodbami, itd.), ki se nanašajo na tipične poklice v trgovinski dejavnosti.

KAJ JE PREZENTIZEM

V zadnjem času se je začelo več pozornosti namenjati pojavu prezentizma na delovnem mestu.

Prezentizem na delovnem mestu pomeni, da zaposleni prihajajo na delo, čeprav bi morali zaradi zdravstvenih težav ostati doma in v bistvu predstavlja prisotnost na delu in hkrati »odsotnost«.

Izraz je skovanka dveh angleških izrazov »present« in »absenteeism« ter opisuje pojav, ko je posameznik prisoten na delovnem mestu, vendar pri delu ni miselno zbran in učinkovit zaradi različnih razlogov, kot so bolezni, stres, duševne stiske, skrb za zdravje bližnjih, finančnih ali pravnih težav.

Vodstva podjetij pogosto sklepajo, da nizek delež bolniških odsotnosti pomeni dobro zdravstveno stanje zaposlenih. Takšna ocena je lahko lažno pozitivna. Kljub nizki stopnji absentizma je namreč lahko v organizaciji prisoten visok prezentizem.

- Le-ta se kaže kot posledica ukrepov za zniževanje absentizma, ko zaposleni čutijo pritisk v smeri izogibanja bolniškim odsotnostim.
- Zato lahko ukrepi za zniževanje absentizma, brez istočasnega merjenja prezentizma, pripeljejo do tega, da se produktivnost zaposlenih, kljub znižanju absentizma, ne izboljša

Vsa ta obolenja vplivajo tako na kvantiteto dela (ljudje delajo počasneje kot običajno) kot tudi na kakovost dela (pojavljajo se napake pri delu), pri čemer so posledice odvisne od težav, ki tarejo zaposlenega, in narave dela.

Razlogi za prihod na delo v takšnem »stanju« so lahko različni najpogostejši pa so:

- občutek, da si ne more dovoliti dneva izostanka, saj ni drugega zaposlenega, ki bi v primeru njihove odsotnosti prevzel naloge, za katere so odgovorni. Tako jih po vrnitvi na delo, čaka še večja količina dela,
- obveza, da se mora zaposleni osebno udeležiti pomembnih dogodkov ali sestankov,
- zaskrbljenost za varnost zaposlitve
- Povsem nov razlog, ki smo ga opazili v Sindikatu delavcev trgovine Slovenije z delom z našimi člani pa je tudi ta, da so sistemi nagrajevanja v nekaterih trgovinskih podjetjih vezani na prisotnost na delu. Tako so v nekaterih podjetjih trgovske dejavnosti prisotni sistemi nagrajevanja, ki nagrajujejo »nebolovanje«.

POSLEDICE PREZENTIZMA so v:

- podaljšanem času za izvedbo dela,
- znižani kvaliteti dela,
- znižani izvršilni sposobnosti (iniciativnost, organizacija in načrtovanje lastnega dela, sposobnost reševanja problemov...),
- znižani količini dela,
- znižani motivaciji,
- Zaposleni prihajajo na delo bolni, s tem ogrožajo svoje zdravje in zdravje sodelavcev in kupcev.
- Na dolgi rok se povečuje dolgotrajna bolniška odsotnost in stroški zdravljenja.
- Prihaja do večjega odstotka invalidnosti.

- Delavci postajajo nezadovoljni z delovnimi razmerami in občutijo večjo zaposlitveno negotovost kar se odraža v produktivnosti

Sindikatu delavcev trgovine Slovenije ZSSS (SDTS) predlagamo naslednje rešitve opisanega problema:

- Socialni partnerji na ravni podjetja morajo pri sprejemanju podjetniških kolektivnih pogodb oziroma sveti delavcev morajo pri dajanju soglasij k splošnim aktom nasprotovati določilom, ki spodbujajo prezentizem.
- Delodajalci bi morali spodbujati *promocijo zdravja na delovnem mestu*, ki je več kot le izpolnjevanje zakonskih zahtev glede varnosti in zdravja pri delu.
- Delodajalci bolj dejavno pomagajo svojim zaposlenim pri izboljšanju splošnega zdravja in dobrega počutja.
- Včasih je krajša bolniška odsotnost nujna in potrebna za učinkovit povratek na delo in je v številnih primerih dolgoročno učinkovita strategija spoprijemanja z boleznijo, saj posamezniku omogoči ustrezno okrevanje in učinkovit povratek na delo.

Pripravil:

Ladi Rožič, sekretar